

Źródła archiwalne

Archiwum Narodowe w Krakowie (ANKr)

- Rada Szkolna Okręgowa Miejska w Krakowie, sygn. 29/1916/0/15

Archiwum Żydowskiego Instytutu Historycznego (AŻIH)

- Zespół Gmina Wyznaniowa Żydowska w Krakowie (Gmina), sygn. 740/1; 741/2

Central Archive for the History of Jewish People

- sygn. HM.2.8608.3

Centralne Państwowe Archiwum Historyczne Ukrainy we Lwowie (CDIAL)

- sygn. 178/2/4598
- sygn. 701/2/1463
- sygn. 701/2/1837

Prasa

„Chwila” 1927

„Dzwonek. Pismo dla ludu” 1863

„Gazeta Narodowa” 1892

„Izraelita” 1901, 1905

„Muzeum. Czasopismo Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych” 1889–1890

„Ojczyzna. Organ stow[arzyszenia] «Przymierze Braci», «Agudas Achim»” 1882–1886

„Przegląd Powszechny” 1902

„Przyszłość” 1894–1896

„Światło. Hamaor. Organ Stowarzyszenia nauczycieli szkół fund[acji] br. Hirscha” 1896, 1899

„Wychowanie i Oświata” 1906–1913

Literatura religijna

[Biblia Tysiąclecia] Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu w przekładzie z języków oryginalnych, oprac. zespół biblistów polskich z inicjatywy Benedyktynów Tynieckich, wyd. II, Poznań–Warszawa 1971.

Awot de-rabbi Natan

Hagada szel Pesach (Hagada na Pesach)

Midrasze:

Be-reszit Rabba (Genesis Rabba)

Kohelet Rabba

Miszle(j)

Szir ha-Szirim Rabba

Tanchuma (wersja B, Jelamedejnu)

Wajikra Raba (Leviticus Rabba)

Pirke(j) Awot (Sentencje Ojców)

Talmud Babiloński

Talmud Jerozolimski

Teksty biblijne w przekładach Cyłkowa, cytowane w części źródłowej

[Księga Izajasza] Księga Jezajasza. Jeszaja, tłumaczył i podług najlepszych źródeł objaśnił dr Izaak Cyłkow, Kraków 1896.

[Księga Kapłańska] Pięcioksiąg Mojżesza. Torat Mosze; Trzecia Księga Mojżesza, Leviticus, tłumaczył i podług najlepszych źródeł objaśnił dr Izaak Cyłkow, Kraków 1895.

[Księga Liczb] Pięcioksiąg Mojżesza. Torat Mosze; Czwarta Księga Mojżesza, Numeri, tłumaczył i podług najlepszych źródeł objaśnił dr Izaak Cyłkow, Kraków 1895.

[Księga Powtórzonego Prawa] Pięcioksiąg Mojżesza. Torat Mosze; Piąta Księga Mojżesza, Deuteronomium, tłumaczył i podług najlepszych źródeł objaśnił dr Izaak Cyłkow, Kraków 1895.

[Księga Przysłów] Przypowieści Salomona, Miszlej, tłumaczył i podług najlepszych źródeł objaśnił dr Izaak Cyłkow, Kraków 1905.

[Księga Rodzaju] Pięcioksiąg Mojżesza. Torat Mosze; Genesis, Księga Rodzaju, tłumaczył i podług najlepszych źródeł objaśnił dr Izaak Cyłkow, Kraków 1895.

[Księga Wyjścia] Pięcioksiąg Mojżesza. Torat Mosze; Druga Księga Mojżesza, Exodus, tłumaczył i podług najlepszych źródeł objaśnił dr Izaak Cyłkow, Kraków 1895.

[Pieśń nad Pieśniami, Księga Koheleta, Księga Estery, Księga Rut, Lamentacje Jeremiasza] Księga Pięciu Megilot. Chamesz megilot, tłumaczył i podług najlepszych źródeł objaśnił dr Izaak Cyłkow, Kraków 1904.

Księga dwunastu mniejszych proroków. Tere Asar, tłumaczył i podług najlepszych źródeł objaśnił dr Izaak Cyłkow, Kraków 1901.

Psalmy, tłumaczył i objaśnił Izaak Cyłkow, Warszawa 1883.

Inne źródła drukowane

Cassel David, Sabbath-Stunden zur Belehrung und Erbauung der israelitischen Jugend, Berlin 1868.

Chorosz I., Podróż po przemysłowej strefie osiedlenia (Szkice podróżnicze technika). Polski przemysł włókienniczy. Żydowskie wytwórnie i żydowscy robotnicy, przeł. Jan Szumski, oprac. Artur Markowski, Warszawa 2019.

Cyłkow Izaak, Kazania i nauki, Kraków 1913.

Dankowicz Szymon, Boża Dań. Kazanie miane w sobotę Parszas Wajakkal-Pekidej dnia 21 marca 1868 r. w synagodze na Podbrzeziu w Krakowie przez Szymona Dankowicza, magistra nauk filologiczno-historycznych, kaznodzieję zboru izraelickiego w Krakowie, Kraków 1868.

Dankowicz Szymon, Kazanie miane w czasie żałobnego nabożeństwa za wiekopomnej pamięci Króla Kazimierza Wielkiego w dniu powtórnego pochowania zwłok Jego na Wawelu dnia 8 lipca 1869 roku w Synagodze Izraelitów Przyjaciół postępu na Podbrzeziu w Krakowie przez Dra Szymona Dankowicza, Kraków 1869.

Das Buch Schevet Jehuda von R. Salomo aben Verga, red. Meir Wiener, Hannover 1856.

Dziennik Ustaw i Rozporządzeń Krajowych dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem za lata 1889, 1899, 1909.

Flawiusz Józef, Dawne dzieje Izraela, przeł. Zygmunt Kubiak, Jan Radożycki, t. 1–2, Warszawa 2001.

Guttman Samuel Wolf, Bikkurim, t. 1: Zbiór egzort wygłoszonych dla dziatwy szkolnej żydowskiej, Lwów 1901.

Guttman Samuel Wolf, Kazania wygłoszone w lwowskiej synagodze na Starym Rynku, Lwów 1904.

Guttman Samuel Wolf, Pośmiertny zbiór kazań, Lwów 1936.

Guttman Samuel Wolf, Wybór kazań, Lwów 1925.

Jahresbericht des k. k. Vollständigen Gymnasiums in Krakau fur das Schuljahr 1853, Krakau 1853.

Jakób Mojżesz, Klucz do planu i obrazu świątyni Herodyańskiej w Jerozolimie na podstawie objaśnień komentatora „Tiferet Izrael” do traktatu Midot... zestawil i opracował w okresie wojny światowej 1914–1918 M. Jakób, nauczyciel szkoły wydziałowej w Krakowie, Kraków [1919].

Jastrow Markus, Kazania miane podczas ostatnich wypadków w Warszawie, Poznań 1862.

Jastrow Markus, Mowa – podczas nabożeństwa żałobnego w synagodze przy ul. Daniłowiczowskiej w Warszawie, Warszawa 1861.

Józefowicz Feliks L., Egzorty dla młodzieży szkolnej, Lwów 1893.

Kohn J.H., Der Bibelschatz. Ein Familienbuch für jeden Stand, besonders für Frauen und für die reifere Jugend beiderlei Geschlechtes, Prag 1859.

Kohn J.H., Bibelschatz: ein Familienbuch vorzüglich für Frauen und für die reifere Jugend beiderlei Geschlechtes; Enthaltend: Die fünf Bücher Moses nach den Wochenabschnitten mit commentarischer Beleuchtung, nebst unterhaltenden Erzählungen aus dem Talmud, Prag 1857.

Kopia Henryk, Ustawy i rozporządzenia obowiązujące w galicyjskich szkołach średnich, Lwów 1900.

Kramsztyk Izaak, Kazania, Kraków 1892.

Lewin Kurt I., Przeżyłem. Saga Świętego Jura spisana w roku 1946 przez syna rabina Lwowa, Warszawa 2006.

Mayrhofer Ernst, Handbuch für den politischen Verwaltungsdienst in den im Reichsrathe vertretenen Königreichen und Ländern mit besonderer Berücksichtigung der diesen Ländern gemeinsamen Gesetze und Verordnungen, t. 4, Wien 1896.

Piwocki Jerzy, Zbiór ustaw i rozporządzeń administracyjnych, t. 3, Lwów 1901.

Poznański Samuel Abraham, Kazanie z okazji otwarcia obu wyższych uczelni wygłoszone w sobotę rozdziału Wajiszlach 5776 (20 listopada 1915 r.), Warszawa 1916.

Poznański Samuel Abraham, Mowa wygłoszona w synagodze na Tłomackiem w Warszawie ku upamiętnieniu rocznicy 3-go Maja przez Dra Samuela Poznańskiego, Warszawa 1916.

Schmiedl Adolf, Sansinnim. Betrachtungen ueber die fünf Bücher Mosis, nach Ordnung der Wochenabschnitte, ein Buch für Schule, Haus und Tempel. Zur Verbreitung erhöhter Kunde und Würdigung des Judenthums, sowie zur Förderung religiöser Innigkeit und Begeisterung, Prag 1859.

Spitzer Salomon, Maurycy baron Hirsch i jego działalność filantropijna, Kraków 1891.

Sprawozdanie dyrekcyi pryw. gimnazjum z prawem publiczności w Turce, Turka 1912/1913.

Sprawozdanie Dyrektora c. kr. wyższego Gimnazjum w Brzeżanach za rok szkolny 1888, Brzeżany 1888.

Sprawozdanie z posiedzeń ankiety w sprawie nauki religii mojżeszowej w szkołach galicyjskich odbytej dnia 11. lutego 1907 r. (na podstawie stenograficznego protokołu), Lwów 1907.

Szematyzm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem za lata 1870–1913733.

Szyper Natan, Obrazy z Pisma Świętego dla dojrzałszej młodzieży izraelickiej, Lwów 1896.

Taubeles Samuel A., Egzorta wygłoszona w 10 rocznicę tragicznego zgonu Gabrjela Narutowicza 16 XII 1932 przez rabina Prof. Dr. Taubelesa w Tarnopolu, Tarnopol [1932].

Thon Ozjasz, Kazania (1895–1906), wstęp Hirsz Pfeffer, Michał Galas, Kraków–Budapeszt 2010.

Thon Ozjasz, Pisma, t. 1: Kazania 1895–1906, wstęp Hirsz Pfeffer, Kraków 1938.

Ustawa z dnia 25. Maja 1868 r., mocą której wydaje się zasadnicze postanowienia względem stosunku szkoły do kościoła, ważna dla królestw i krajów, reprezentowanych w Radzie Państwa, Dziennik ustaw Państwa, dział XIX, nr 48.

Verordnung des Ministers für Cultus und Unterricht vom 5. April 1870, Z. 2916 betreffend die gottesdienstlichen Uebungen für katholische Schuler an Mittelschulen, „Verordnungsblatt für das Ministerium für Cultus und Unterricht“ 1870, nr 56.

Opracowania

Bałaban Majer, Historia lwowskiej synagogi postępowej, Lwów 1937.

Chodakowska Janina, Udział Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych w walce o polską szkołę średnią w Galicji w latach 1884–1914, „Rozprawy z Dziejów Oświaty” 1984, nr 26, s. 141–172.

Chrząszcz Czesław, Wychowawcy elit. Działalność katechetów galicyjskich szkół średnich w latach 1867–1918, Kraków 2014.

Folktales of the Jews, t. 1: Tales from the Sephardic Dispersion, red. Dan Ben-Amos, Philadelphia 2006.

Folktales of the Jews, t. 2: Tales from Eastern Europe, red. Dan Ben-Amos, Philadelphia 2007.

Geudens Christophe, Versoris, Johannes [w:] Encyclopedia of Renaissance Philosophy, red. Marco Sgarbi, Cham 2017, dostęp online: https://doi.org/10.1007/978-3-319-02848-4_572-2

Ginzberg Louis, The Legends of the Jews, Philadelphia 1909.

Ginzberg Louis, *The Legends of the Jews*, t. 2: Bible Times and Characters from Moses in the Wilderness to Esther, Philadelphia 2003.

Ihnatowicz Ireneusz, Projekt instrukcji wydawniczej dla źródeł historycznych XIX i początku XX wieku, „*Studia Źródłoznawcze*” 1962, nr 7, s. 99–124.

Juśko Edmund, *Wpływ szkolnictwa ludowego autonomicznej Galicji na kształt polskiej szkoły powszechnej w latach 1918–1922*, Lublin 2006.

Kalabiński Stanisław, Tych Feliks, *Materiały do instrukcji wydawniczej dla źródeł do dziejów najnowszych Polski* [w:] Janusz Tandeci, Krzysztof Kopiński, Edytorstwo źródeł historycznych, Warszawa 2014, s. 413–447.

Kosik Zbigniew, *Egzorta w kaznodziejstwie szkolnym*, Kraków 2004.

Kulecka Alicja, Indywidualizacja czy normalizacja? W poszukiwaniu modelu wydawnictw źródłowych XIX–XX wieku, „*Studia Źródłoznawcze*” 2002, nr 40, s. 201–213.

Łapot Mirosław, Egzorta jako forma edukacji religijnej uczniów żydowskich w szkołach publicznych we Lwowie (1867–1939), „*Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Pedagogika*” 2012, nr 21, s. 393–403.

Łapot Mirosław, O nauczaniu religii mojżeszowej w szkołach publicznych we Lwowie w okresie autonomii galicyjskiej – casus Izaaka Izidora Planera (1854–1925), „*Prace Naukowe Gliwickiej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości. Pedagogika*” 2011, nr 3, s. 253–268.

Łapot Mirosław, *Religia mojżeszowa w szkolnictwie publicznym we Lwowie w okresie autonomii galicyjskiej (1867–1918)*, Częstochowa 2019.

Navarro David, Jewish Intertextuality on the Early Life of Abraham in Alphonso X's General Estoria, „*eHumanista*” 2019, nr 41, s. 91–104.

Niesiołowski-Spanò Łukasz, Stebnicka Krystyna, *Historia Żydów w starożytności. Od Thotmesa do Mahometa*, Warszawa 2020.

Polski słownik judaistyczny: dzieje, kultura, religia, ludzie, t. 1–2, red. Zofia Borzymińska, Rafał Żebrowski, Warszawa 2003.

Die Rabbiner der Emanzipationszeit in den deutschen, böhmischen und großpolnischen Ländern 1781–1871, t. 1–2, red. Carsten Wilke (Biographisches Handbuch der Rabbiner 1), München 2004.

Rędziński Kazimierz, *Fundacyjne szkolnictwo żydowskie w Galicji w latach 1881–1918*, Częstochowa 1997.

Rędziński Kazimierz, *Szkolnictwo fundacyjne im. Barona Maurycego i Klary Hirsch w Galicji w latach 1891–1914* [w:] *Galicja i jej dziedzictwo*, t. 8: *Myśl edukacyjna w Galicji 1772–1918. Ciągłość i zmiana*, red. Czesław Majorek, Andrzej Meissner, Rzeszów 1996, s. 293–304.

Schram Peninnah, *Tales of Elijah the Prophet*, Lanham 2004.

Shavit Zohar, Ewers Hans-Heino, *Deutsch-jüdische Kinder- und Jugendliteratur von der Haskala bis 1945: Die deutsch- und hebräischsprachigen Schriften des deutschsprachigen Raums. Ein bibliographisches Handbuch in zwei Bänden*, Stuttgart–Weimar 1996. <https://doi.org/10.1007/978-3-476-03639-1>

Stinia Maria, Państwowe szkolnictwo gimnazjalne w Krakowie w okresie autonomii galicyjskiej, Kraków 2004.

Walewander Edward, Wychowanie chrześcijańskie w nauczaniu i praktyce Kościoła katolickiego na ziemiach polskich w II połowie XIX w., Lublin 1996.

Wóycicki Kazimierz, Tempo mowy [w:] Prozodia, fonetyka, fonologia, red. Jerzy Bartmiński, Marta Nowosad-Bakalarczyk, Lublin 2010, s. 226–227.

Zasoby internetowe

BHR Biographisches Portal der Rabbiner: [http://www.steinheim-institut.de/Polski Słownik Judaistyczny](http://www.steinheim-institut.de/Polski_Słownik_Judaistyczny): <http://www.jhi.pl/psj/>

Przekłady tekstów biblijnych autorstwa Izaaka Cyłkowa: <http://bibliepolskie.pl/pliki/cylkow.php>

Żydowskie teksty religijne (Biblia, Talmud, Midrasze): <https://www.sefaria.org/texts>